A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2009. szeptember 17.*

A C-519/07. P. sz. ügyben,

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: H. van Vliet és S. Noë, meghatalmazotti minőségben)

fellebbezőnek

a Bíróság alapokmányának 56. cikke alapján 2007. november 21-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

az eljárásban másik félként:

a **Koninklijke FrieslandCampina NV,** korábban Koninklijke Friesland Foods NV, korábban Friesland Coberco Dairy Foods Holding NV (székhelye: Meppel [Hollandia], képviselik: E. Pijnacker Hordijk és W. Geursen advocaten)

felperes az elsőfokú eljárásban,

* Az eljárás nyelve: holland.

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök, A. Ó Caoimh, J. N. Cunha Rodrigues, J. Klučka és A. Arabadjiev (előadó) bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,
hivatalvezető: H. von Holstein hivatalvezető-helyettes,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2009. március 12-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2009. április 23-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésében az Európai Közösségek Bizottsága az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága T-348/03. sz., Koninklijke Friesland Foods kontra Bizottság ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítéletének (a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amelyben az Elsőfokú Bíróság részben megsemmisítette a Hollandia által a nemzetközi finanszírozási műveletekre alkalmazott támogatási rendszerről szóló, 2003. február 17-i 2003/515/EK bizottsági határozatot (HL L 180., 52. o.) (a továbbiakban: vitatott határozat).

Nemzeti jogszabályi háttér

2 A wet tot wijziging van de wet op de vennootschapsbelasting 1969 met het oog op het tegengaan van uitholling van de belastinggrondslag en het versterken van de fiscale infrastructuur (a társasági adóról szóló 1969. évi törvénynek az adóalap csökkentése elleni küzdelem és a pénzügyi intézményrendszer megerősítése érdekében történő módosításáról szóló, 1996. december 13-i törvény) (Stb. 1996., 651. sz.) a wet op de vennootschapsbelasting 1969-be (a társasági adóról szóló 1969. évi törvény, a továbbiakban: 1969. évi törvény) iktatta a 15b. cikket, amely különleges adózási rendszert hoz létre a valamely cégcsoporthoz tartozó vállalkozások nemzetközi finanszírozási műveletei vonatkozásában (a továbbiakban: CFA-rendszer). E rendszer 1997. január 1-jén lépett hatályba.

3 Az 1969. évi törvény 15b. cikke (1) bekezdésének első mondata így rendelkezik:

„Azon jogalany esetében, amely nemzetközi cégcsoporthoz tartozik, és kizárólag Hollandia területéről végez finanszírozási műveleteket az e cégcsoporthoz tartozó olyan jogalanyok javára, amelyek legalább négy országban, illetve két földrészen letelepedettek, vagy egyaránt jelen vannak, az adóalany kérelmére az adóhatóság ellenőre az általa meghatározott feltételek mellett engedélyezi az e finanszírozási műveletekkel járó kockázatokra történő tartalékképzést […]”

4 Az 1969. évi törvény 15b. cikkének (3) bekezdéséből kiderül, hogy a CFA-rendszerhez csatlakozó adóalany a teljes adóköteles nyereségének 80%-át fordíthatja kockázati-tartalék-képzésre. Az így elkülönített összegeket az e törvényben meghatározott különböző célokra lehet felhasználni. Így a törvény 15b. cikkének (5) bekezdése szerint valamely holland vagy külföldi társaság részvényeinek megszerzése, illetve az ilyen társaság tőkéjéhez történő hozzájárulás esetén a megszerzésért fizetett ár, illetve a tőkehozzájárulás 50%-a és 100%-a közötti rész vonható le adómentesen a tartalékból.

5 Az 1969. évi törvény 15b. cikkének (10) bekezdése akként rendelkezik, hogy az adóalany kérelmére az adóhatóság ellenőre jogorvoslattal megtámadható határozatban dönt a CFA-rendszer alkalmazásának engedélyezéséről, továbbá meghatározza e rendszer alkalmazásának feltételeit (a továbbiakban: CFA-engedély). A CFA-engedély megadása tízéves időszakokra történik.

6 A vitatott határozat elfogadását követően a wet van 15 september 2005 houdende wijziging van de wet op de vennootschapsbelasting 1969 – vervallen van concernfinancieringsregeling (a társasági adóról szóló 1969. évi törvény módosításáról szóló, 2005. szeptember 15-i törvény – a cégcsoporthoz tartozó vállalkozások finanszírozási rendszerének megszüntetése, a továbbiakban: 2005. szeptember 15-i törvény) (Stb. 2005., 468. sz.) 1. cikkének D. szakasza hatályon kívül helyezte az 1969. évi törvény 15b. cikkét.

7 A 2005. szeptember 15-i törvény 2. cikke akként rendelkezik, hogy a társasági adó fizetésére kötelezett azon adóalanyok vonatkozásában, amelyek 2001. július 11-én megfeleltek a CFA-rendszer alkalmazási feltételeinek, az 1969. évi törvény 15b. cikke és az abból eredő rendelkezések továbbra is alkalmazanadók. Az említett 2. cikk azt is kimondja, hogy ez az átmeneti rendelkezés attól az időponttól számított tíz éven át alkalmazandó, amely időpontban az adóalany tartalékot képezhetett, azzal, hogy ez az időszak legfeljebb 2010. december 31-ig tarthat.

A jogvita előzményei

A vitatott határozatot megelőző tényállás

8 Az ártalmas adóversenyről szóló átfogó eszmecsere keretében az Európai Unió Tanácsa és a tagállamok kormányainak képviselői 1997. december 1-jén határozatot fogadtak el a vállalkozások adózásával kapcsolatos magatartási kódexről (HL 1998. C 2., 2. o.). Ezzel összefüggésben a tagállamok kötezettséget vállaltak arra, hogy egyes ártalmasnak minősített adójogi intézkedéseket fokozatosan megszüntetnek, míg a Bizottság

kifejezte azon szándékát, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályokra tekintettel elvégzi a tagállamokban hatályos adórendszerek vizsgálatát vagy felülvizsgálatát.

9 E vizsgálat keretében a Bizottság 1999. február 12-én kelt levelében felvilágosítást kért a Holland Királyságtól a CFA-rendszerről. E tagállam 1999. március 8-án kelt levelében megadta a kért felvilágosítást.

10 A Koninklijke FrieslandCampina NV (a továbbiakban: KFC) 2000. december 27-én CFA-engedély iránti kérelmet nyújtott be a holland adóhatósághoz.

11 A Bizottság 2001. július 11-én kelt levelében tájékoztatta a Holland Királyságot azon határozatáról, hogy a CFA-rendszerrel kapcsolatban megindítja az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárást (a továbbiakban: 2001. július 11-i határozat). E határozatot, valamint az érintett feleknek szóló azon felhívást, hogy e rendszerrel kapcsolatban tegyék meg észrevételeiket, közzétették az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* (HL 2001. C 306., 6. o.).

12 A holland adóhatóság 2001. július 26-án tájékoztatta a KFC-t az említett eljárás megindításáról. Következésképpen a KFC által a CFA-engedély iránt benyújtott kérelem elbírálását felfüggesztette.

13 A Holland Királyság 2002. október 3-i levelében arra hivatkozott a Bizottság előtt, hogy a bizalomvédelem elvére és a szerzett jogok tiszteletben tartására tekintettel a Bizottságnak biztosítania kell, hogy azok a vállalkozások, amelyek ekkor a CFA-rendszer kedvezményezettjei voltak, a kiadott engedélyük lejártáig továbbra is részesülhessenek e kedvezményből.

14 A holland pénzügyi államtitkár 2002. december 5-én határozatot fogadott el, amelyben a következő szöveg szerepel:

„A jelen határozat értelmében a [CFA]-rendszer alkalmazásával kapcsolatos újabb kérelmek feldolgozása a mai naptól kezdve megszűnik."

A vitatott határozat

15 A Bizottság a vitatott határozatban a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánította a CFA-rendszert. E határozat indokolásának (111) és (112) pontjában ugyanakkor elismerte, hogy mivel e rendszer hasonló volt a Belgiumban a koordinációs központok adóztatásáról szóló, 1982. december 30-i 187. sz. királyi rendelettel bevezetett rendszerhez (a továbbiakban: BCC-rendszer), amelyről a Bizottság korábban azt állapította meg, hogy nem tartalmaz az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatást, azok a jogalanyok, amelyek a 2001. július 11-i határozat meghozatalának időpontjában a CFA-rendszer kedvezményezettjei voltak, megalapozottan hivatkozhatnak a bizalomvédelem elvére. Így az [EK 88. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 14. cikkének (1) bekezdése alapján – amely többek között akként rendelkezik, hogy „[a] Bizottság nem követeli meg a támogatás visszatérítését [helyesen: visszatéríttetését], amennyiben az ellentétes a közösségi jog valamelyik általános elvével" – nem rendelte el a CFA-rendszer keretében kapott támogatások visszatéríttetését.

16 Ezenkívül a vitatott határozat 2. cikkében a Bizottság elismerte, hogy azok, akik 2001. július 11-én a CFA-rendszer kedvezményezettjei voltak, a holland adóhatóság által tíz évre kiállított engedélyük érvényességének lejártáig, legkésőbb azonban 2010. december 31-ig továbbra is részesülhettek e rendszer előnyeiből. Különösen, tekintettel az ártalmas adóverseny elleni küzdelem területén közösségi szinten tett előrelépésekre, és azon kilátásra, hogy a CFA-rendszer kedvezményezettjeinek száma fokozatosan csökkenni fog, a Bizottság a vitatott határozat (118) pontjában úgy ítélte meg, hogy

a rendszer kedvezményezettjei e „kivételes körülmények” folytán továbbra is jogosultak mind újabb tartalékokat képezni, mind pedig a meglévő tartalékokat felhasználni.

A vitatott határozat utáni tényállás

17 A Holland Királyság 2003. április 11-i levelével többek között annak írásbeli megerősítését kérte Bizottságtól, hogy a vitatott határozat 2. cikke szerinti átmeneti rendszer azokra a vállalkozásokra is alkalmazandó, amelyek ugyan még nem rendelkeznek CFA-engedéllyel, viszont 2002. december 5. előtt – amely időponttól az ilyen engedély iránti minden újabb kérelem elutasításra került – első CFA-engedély iránti kérelmet nyújtottak be, amennyiben e vállalkozások a 2001. július 11-i határozat meghozatalának időpontjában megfeleltek a CFA-rendszer feltételeinek.

18 A Bizottság 2003. július 7-i levelében akként nyilatkozott, hogy a vitatott határozat indokolásának (118) pontjából, valamint e határozat 2. cikkéből egyértelműen következik, hogy a határozatban biztosított átmeneti rendszer nem alkalmazandó az említett vállalkozásokra. Arra is felhívta a figyelmet, hogy ha a holland hatóságok az érintett vállalkozásoknak CFA-engedélyt adnának, ez a vitatott határozattal ellentétes új támogatás nyújtásával lenne egyenértékű.

19 A holland adóhatóság 2003. augusztus 21-én elutasította a KFC által a CFA-engedély iránt benyújtott kérelmet azon indok alapján, hogy a Bizottság a CFA-rendszerrel kapcsolatban negatív határozatot hozott, mint azt a 2003. július 7-i levele is hangsúlyozza.

Az Elsőfokú Bíróság előtti kereset és a megtámadott ítélet

20 A KFC az Elsőfokú Bíróság előtt a vitatott határozat 2. cikkének annyiban történő megsemmisítését kérte, amennyiben e cikk az általa biztosított átmeneti rendszerből kizárja azokat a gazdasági szereplőket, amelyek a 2001. július 11-i határozat meghozatalának időpontjáig már benyújtották a holland adóhatósághoz a CFA-engedély iránti kérelmet, amelyet ezen időpontig még nem bíráltak el.

21 Mint az a megtámadott ítélet 103. pontjából kiderül, a KFC három jogalapra alapította a keresetét. E jogalapok közül az első két részből állt, egyrészt a bizalomvédelem elvének megsértésére, másrészt pedig a Bizottság azon kötelezettségére hivatkozva, hogy tudnia kellett arról, hogy a 2001. július 11-i határozat meghozatalának időpontjában voltak olyan CFA-engedély iránti kérelmek, amelyek elbírálása folyamatban volt. A második jogalap az egyenlő bánásmód elvének megsértésén, a harmadik pedig az indokolási kötelezettség megsértésén alapult.

22 A Bizottság elsődlegesen két elfogadhatatlansági kifogást emelt, másodlagosan pedig azt kérte, hogy az Elsőfokú Bíróság a keresetet mint megalapozatlant utasítsa el.

23 Az Elsőfokú Bíróság az említett elfogadhatatlansági kifogásokat elutasította. Először is, az eljáráshoz fűződő érdek hiányára alapított elfogadhatatlansági kifogással kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 72. pontjában úgy ítélte meg, hogy ha a keresetnek helyt ad, a KFC a CFA-rendszerből származó előnyöket illetően bizonyos igényeket érvényesíthet a holland hatóságok előtt, vagy legalábbis elérheti, hogy e hatóságok vizsgálják meg a kérelmét, ez pedig a keresetindításhoz fűződő érdek fennállását igazolja.

24 Ezt követően a kereshetőségi jog hiányára alapított elfogadhatatlansági kifogással kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 94. és 98. pontjában megállapította, hogy a vitatott határozat a KFC-t közvetlenül és személyében érinti, mivel a KFC azon adóalanyok zárt köréhez tartozik, amelyeknek a CFA-engedély iránti kérelme még

függőben volt abban az időpontban, amikor a holland hatóságok az ilyen kérelmek vizsgálatának felfüggesztéséről határoztak.

25 Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 99. pontjában úgy ítélte meg, hogy az a körülmény, hogy az e zárt körhöz tartozó adóalanyok által benyújtott kérelmek arra az első engedélyre irányultak, amely az adott adórendszer kedvezményeihez való jogot keletkezteti, vagyis nem egy meglévő engedély megújítására, mint ez a C-182/03. és C-217/03. sz., Belgium és Forum 187 kontra Bizottság egyesített ügyekben 2006. június 22-én hozott ítélet (EBHT 2006., I-5479. o.) kapcsán így volt, nem cáfolhatja azt a megállapítást, hogy ezeket az adóalanyokat sajátosan érintette a vitatott határozat.

26 Ezt követően az Elsőfokú Bíróság helyt adott a KFC keresetének, és megsemmisítette a vitatott határozat 2. cikkét annyiban, amennyiben e cikk az általa biztosított átmeneti rendszerből kizárja azokat a gazdasági szereplőket, amelyek a 2001. július 11-i határozat meghozatalának időpontjáig CFA-engedély iránti kérelmet nyújtottak be a holland adóhatósághoz, amelyet ezen időpontig még nem bíráltak el.

27 Az Elsőfokú Bíróság ugyanis megalapozottnak ítélte a bizalomvédelem elvének, illetőleg az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított első és második jogalapot.

28 A bizalomvédelem elvének megsértésével kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 125. és 126. pontjában megállapította, hogy mivel ez az elv csak a közösségi jogból fakadó helyzetek és jogviszonyok előreláthatóságának biztosítását célozza, nem vonatkozik azokra a jogviszonyokra, amelyek kizárólag a nemzeti jog hatálya alá tartoznak. Következésképpen az a kérdés, hogy a KFC a CFA-rendszer kedvezményezettje-e, vagy sem, valamint hogy megfelel-e az e rendszer alkalmazása alapjául szolgáló feltételeknek, irreleváns annak mérlegelése szempontjából, hogy fennállt-e a jogos bizalma a CFA-rendszer közösségi joggal való összeegyeztethetőségét illetően.

29 Az Elsőfokú Bíróság a fent hivatkozott Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ügyben hozott ítéletre hivatkozva a megtámadott ítélet 127. pontjában emlékeztetett arra, hogy a bizalomvédelem elvének alkalmazása megköveteli, hogy valamely közösségi intézmény megalapozott elvárásokat keletkeztessen a jogalany számára a neki tett pontos ígéretek alapján, azzal, hogy a megkövetelt bizalom jogossága magában foglalja, hogy a gondos és körültekintő gazdasági szereplő ésszerűen bízhatott a szóban forgó intézmény aktusából vagy magatartásából eredő helyzet fennmaradásában. Az Elsőfokú Bíróság emlékeztetett arra is, hogy valamely feltétlenül érvényesítendő közérdek ugyanakkor megakadályozhatja az említett elvből eredő védelem érvényesülését.

30 A jelen esetben először is a KFC bizalmának fennállása kapcsán az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 131. pontjában úgy ítélte meg, hogy a vitatott határozat indokolásának (111) és (112) pontjában kifejtett, a jelen ítélet 15. pontjában említett okok alapján a Bizottság által a BCC-rendszer vonatkozásában tanúsított magatartás bizalmat keletkeztetett azon tényt illetően, hogy a CFA-rendszer nem képezett tiltott támogatási rendszert.

31 Másodszor, e bizalom jogosságával kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 132–135. pontjában úgy ítélte meg, hogy a CFA-rendszerre vonatkozó hivatalos vizsgálati eljárásnak a 2001. július 11-i határozattal történő megindítása nem határozhatta meg előre, hogy a Bizottság az említett rendszer tekintetében milyen minősítést fog kialakítani a végleges határozatában, vagyis e határozat mint olyan nem akadályozhatja meg, hogy a KFC a bizalomvédelem elvére hivatkozzék. Az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 136. pontjában hozzátette, hogy még ha fel is tételezzük, hogy az említett határozat megrendíthette a KFC által a CFA-rendszernek az EK-Szerződés szabályaival való összeegyeztethetősége tekintetében fennálló bizalmát, a KFC akkor is számíthatott arra, hogy a vitatott határozat – amely visszavonta a Bizottság által egy hasonló rendszer, mégpedig a BCC-rendszer vonatkozásában kialakított mérlegelést – biztosítani fogja számára az ahhoz szükséges időt, hogy ténylegesen figyelembe vegye a CFA-rendszer közös piaccal való összeegyeztethetősége megítélésének e változását.

32 Ezzel összefüggésben az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 137. pontjában úgy ítélte meg, hogy „a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozat közzététele, vagyis 2001. október 31. és a [vitatott] határozat meghozatala között eltelt idő nem volt elegendő ahhoz, hogy lehetővé tegye a [KFC] számára a szóban forgó rendszert megszüntető esetleges határozat hatásainak figyelembevételét. Az a nem vitatott körülmény ugyanis, hogy a [KFC] megtette azokat az intézkedéseket, amelyeket a CFA-rendszer jogszabályi feltételeinek történő megfelelés érdekében szükségesnek ítél […],

olyan számviteli intézkedések, illetve pénzügyi és gazdasági döntések végrehajtását foglalja magában, amelyeket nem lehet a tizenöt hónapnál is rövidebb határidő alatt módosítani".

33 Harmadszor, egyfelől a KFC jogos bizalomra alapított érdeke, másfelől pedig a közrendre alapított esetleges közösségi érdek mérlegelésével kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 139. pontjában megállapította, hogy mivel a Bizottság a vitatott határozatban maga is elismerte, hogy a CFA-rendszer tényleges kedvezményezettjei hivatkozhattak a bizalomvédelemre olyan átmeneti időszak biztosítása érdekében, amely lehetővé teszi számukra, hogy mind a meglévő tartalékok felhasználása, mind pedig újabb tartalékok képzése révén továbbra is részesülhessenek az említett rendszer kedvezményeiből, semmilyen feltétlenül érvényesítendő érdek nem akadályozza meg a bizalomvédelem elvének a KFC javára történő alkalmazását.

34 E körülmények voltak azok, amelyek alapján az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 140. pontjában helyt adott a KFC első jogalapjának, amennyiben az a bizalomvédelem elvének megsértésén alapult.

35 E jogalap második részével kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság az ítélet 141–143. pontjában ezt követően hozzátette, hogy az a kérdés, hogy a szóban forgó közösségi intézménynek ténylegesen tudomása volt-e a bizalomvédelem elvére hivatkozni szándékozó gazdasági szereplő helyzetéről, nem tartozik azokhoz a feltételekhez, amelyek mellett az említett elvet alkalmazni lehet. Figyelembe véve ugyanis a bizalomvédelem elvének rendeltetését, amely nem más, mint a közösségi jog hatálya alá tartozó helyzetek és jogviszonyok előreláthatóságának biztosítása, ezen elv alkalmazása nem függhet attól a kérdéstől, hogy a valamely korábban kialakított mérlegelést visszavonó intézmény ténylegesen tudott-e mindazon helyzetekről és jogviszonyokról, amelyeknek előreláthatóságát befolyásolja a hozzáállásának megváltozása. Ezen okok alapján az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy az a kérdés, hogy a Bizottság ténylegesen tudott-e a KFC-nek a 2001. július 11-i határozat időpontjában fennálló konkrét helyzetéről, nem befolyásolja a bizalomvédelem elvének megsértésére alapított jogalappal kapcsolatos mérlegelést.

36 A KFC által előterjesztett második, az egyenlő bánásmód elvének megsértésére alapított jogalappal kapcsolatban az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 149. és 150. pontjában megállapította, hogy a Bizottság megsértette ezt az elvet azáltal, hogy nem gondoskodott átmeneti intézkedésekről azon adóalanyok vonatkozásában, amelyek kérelmének elbírálása a vitatott határozat közlésének időpontjában még mindig folyamatban volt. Ezzel összefüggésben az Elsőfokú Bíróság a bizalomvédelem elvének megsértésére alapított jogalap keretében végzett elemzésére támaszkodott.

37 E feltételek mellett az Elsőfokú Bíróság úgy ítélte meg, hogy a KFC által előterjesztett harmadik jogalapot nem kellett vizsgálni.

A felek kérelmei

38 A Bizottság elsődlegesen azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, utasítsa el a KFC által a vitatott határozat megsemmisítése iránt előterjesztett keresetet, és a KFC-t kötelezze a költségek viselésére. Másodlagosan azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet annyiban, amennyiben az a KFC-n kívül azon egyéb piaci szereplőknek is jogokat biztosít, amelyek a 2001. július 11-i határozat meghozatalának időpontjáig CFA-engedély iránti kérelmet nyújtottak be a holland adóhatósághoz, és utasítsa el a vitatott határozat megsemmisítése iránti keresetet annyiban, amennyiben az arra irányul, hogy az ilyen piaci szereplőknek is biztosítsanak jogokat.

39 A KFC azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

A fellebbezésről

40 Fellebbezésének alátámasztása érdekében a Bizottság hat jogalapot terjeszt elő. Az első és a második jogalap téves jogalkalmazáson alapul, amelyet az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 66., illetve 100. pontjában követett el egyfelől annak megállapításával, hogy a KFC-nek még akkor is fennállt a vitatott határozat elleni eljáráshoz fűződő érdeke, ha nem felelt meg a holland jog által előírt, a CFA-rendszer kedvezményeiben történő részesüléshez szükséges feltételeknek, másfelől pedig annak megállapításával, hogy e határozat személyében érintette a KFC-t.

41 A harmadik jogalap téves jogalkalmazáson alapul, amelyet az Elsőfokú Bíróság azáltal követett el, hogy a megtámadott ítélet 141–143. pontjában úgy ítélte meg, hogy az a körülmény, hogy a Bizottság nem tudott a KFC, valamint a vele azonos helyzetben lévő egyéb vállalkozások létezéséről és helyzetéről, a KFC jogos bizalma fennállásának mérlegelése szempontjából nem volt releváns.

42 A negyedik jogalapnak két része van, amelyek közül az első a tényeknek az Elsőfokú Bíróság által a megtámadott ítélet 137. pontjában elkövetett elferdítésén, a második pedig téves jogalkalmazáson alapul, amelyet az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 125–140. pontjában követett el azon jogos bizalom vizsgálata során, amelynek fennállására a KFC hivatkozott.

43 Az ötödik jogalap téves jogalkalmazáson alapul, amelyet az Elsőfokú Bíróság azáltal követett el, hogy az ítélet 149. és 150. pontjában azt állapította meg, hogy a Bizottság megsértette az egyenlő bánásmód elvét, amennyiben eltérően kezelte azokat az adóalanyokat, amelyek valamennyien számíthattak átmeneti időszak biztosítására.

44 Végül a hatodik jogalap azon a téves jogalkalmazáson alapul, amelyet az Elsőfokú Bíróság azáltal követett el, hogy a megtámadott ítélet rendelkező részének megfogalmazásával minden olyan gazdasági szereplő részére jogokat biztosított, amelyek 2001. július 11-ig első CFA-engedély iránti kérelmet nyújtottak be.

A második jogalapról

A felek érvei

45 A Bizottság a második jogalap keretében – amelyet elsőként kell megvizsgálni – azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 100. pontjában azt állapította meg, hogy a vitatott határozat személyében érintette a KFC-t. Ez nem így volt, mivel e határozat általános hatályú aktus, a KFC pedig, mivel nem kedvezményezettje a CFA-rendszernek, e rendszer potenciális kedvezményezettjeinek meg nem határozott köréhez tartozik. Ebből a szempontból nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a KFC a 2001. július 11-i határozat meghozatala előtt CFA-engedély iránti kérelmet terjesztett elő. Másfelől a Bizottság nem tudott arról, hogy vannak olyan vállalkozások, amelyek a KFC-vel – amely nem élt az EK 88. cikk (2) bekezdésében biztosított azon lehetőséggel, hogy az e határozattal megindított, a CFA rendszerre vonatkozó hivatalos vizsgálati eljárásban észrevételeket terjesszen elő – azonos helyzetben vannak.

46 A Bizottság különösen azt kifogásolja, hogy az Elsőfokú Bíróság a KFC helyzetét – amely első engedély iránti kérelemre vonatkozik – nem különböztette meg az engedély megújítására vonatkozó helyzettől, amely a fent hivatkozott Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ügyben hozott ítélet kapcsán állt fenn. A Bizottság szerint a KFC ugyanolyan módon érintett, mint minden más olyan vállalkozás, amelyek soha nem részesültek a CFA-rendszer kedvezményeiben, nem pedig „sajátosan", mint ahogy a BCC-rendszer kapcsán az említett ítélet szerinti vállalkozások érintettek voltak, amelyeknek a fennálló helyzetét az ezen ítéletben megsemmisített határozat módosította, ami a KFC esetében a vitatott határozat kapcsán nem így volt.

A Bíróság álláspontja

47 Az EK 230. cikk negyedik bekezdése értelmében valamely természetes vagy jogi személy csak akkor indíthat keresetet egy másik személyhez címzett határozat ellen, ha e határozat közvetlenül és személyében érinti őt.

48 A fent meghatározott első feltétellel kapcsolatban állandó ítélkezési gyakorlat, hogy valamely magánszemély közvetlen érintettségének ténye megköveteli, hogy a szóban forgó közösségi intézkedés közvetlen hatást gyakoroljon e magánszemély jogi helyzetére, és ne hagyjon mérlegelési lehetőséget az intézkedés végrehajtásával megbízott címzettek számára, mert az ilyen végrehajtás tisztán automatikus jellegű, és köztes szabályok alkalmazása nélkül, egyedül a közösségi szabályozás alapján történik (a C-386/96. P. sz., Dreyfus kontra Bizottság ügyben 1998. május 5-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-2309. o.] 43. pontja).

49 A jelen esetben, mint azt az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 94. pontjában megállapította, a vitatott határozat 2. cikkéből következik, hogy a holland hatóságok – anélkül, hogy a megkisebb mérlegelési lehetőséggel rendelkeztek volna – kötelesek voltak elutasítani minden első CFA-engedély iránti kérelmet, mivel azok a vállalkozások, amelyek a 2001. július 11-i határozat meghozatalának időpontjában nem voltak a CFA-rendszer kedvezményezettjei, nem részesülhettek az átmeneti rendszer előnyeiben.

50 E feltételek mellett az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg, hogy a vitatott határozat közvetlenül érinti a KFC-t.

51 Az EK 230. cikkben foglalt második feltétellel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy az, hogy valamely vitatott rendelkezés – mivel valamennyi érdekelt gazdasági szereplőre alkalmazandó – jellegénél és hatályánál fogva általános érvényű, még nem zárja ki, hogy közülük egyeseket személyükben is érinthet (a fent hivatkozott Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 58. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

52 Mindazonáltal valamely természetes vagy jogi személy csak akkor hivatkozhat arra, hogy személyében érintett, ha a vitatott rendelkezés sajátos jellemzői vagy az őt minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rá (a fent hivatkozott Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 59. pontja).

53 Valamely vállalkozás ugyanis a Bizottság ágazati támogatási programot tiltó határozatát, ha őt ez a határozat nem érinti, főszabály szerint csak a szóban forgó ágazathoz való tartozása miatt és az említett rendszer potenciális kedvezményezettjének minőségében támadhatja meg. Az ilyen határozat ugyanis e vállalkozás vonatkozásában olyan általános hatályú intézkedésként jelenik meg, amely objektív módon meghatározott helyzetekre alkalmazandó, és amely általánosan és elvontan körülírt személyek vonatkozásában fejt ki joghatásokat (a 67/85., 68/85. és 70/85. sz., Kwekerij van der Kooy és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1988. február 2-án hozott ítélet [EBHT 1988., 219. o.] 15. pontja; a C-6/92. sz., Federmineraria és társai kontra Bizottság ügyben 1993. december 7-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-6357. o.] 14. pontja, valamint a C-15/98. sz., Olaszország és Sardegna Lines kontra Bizottság ügyben 2000. október 19-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-8855. o.] 33. pontja).

54 Ezzel szemben a Bíróság kimondta, hogy ha a megtámadott határozat annak elfogadásakor azonosított vagy azonosítható személyek csoportját érinti, a csoport tagjaira jellemző szempontok alapján e személyeket e jogi aktus azért érintheti személyükben, mert gazdasági szereplők meghatározott köréhez tartoznak (lásd a C-11/82. sz., Piraiki-Patraiki és társai kontra Bizottság ügyben 1985. január 17-én hozott ítélet [EBHT 1985., 207. o.] 31. pontját, a C-152/88. sz., Sofrimport kontra Bizottság ügyben 1990. június 26-án hozott ítélet [EBHT 1990., I-2477. o.] 11. pontját, valamint a fent hivatkozott Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 60. pontját).

55 Kétségtelen egyrészt, hogy a vitatott határozat azzal a következménnyel járt, hogy vizsgálat nélkül elutasították az első CFA-engedély iránt benyújtott azon kérelmeket, amelyek elbírálása e határozat közlésének időpontjában még folyamatban volt, másrészt pedig, hogy az említett határozat elfogadásának időpontjában az érintett vállalkozások épp az ilyen kérelem létezésénél fogva teljes mértékben azonosíthatók voltak. Ezzel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy a KFC egy legfeljebb tizennégy, első CFA-engedély iránt kérelmet előterjesztő olyan kérelmezőből álló csoporthoz tartozott, amelyek kérelmeinek elbírálása a 2001. július 11-i határozat meghozatalának időpontjában még folyamatban volt, továbbá hogy e kérelmek elbírálását e határozat meghozatalát követően felfüggesztették, valamint hogy a holland hatóságok 2002. december 5-én bejelentették, hogy haladéktalanul megszüntetik a CFA-rendszer alkalmazására irányuló bármely újabb kérelem feldolgozását.

56 Mint azt az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 98. és 100. pontjában helyesen megállapította, a KFC tehát az érintett ágazatban működő azon vállalkozások zárt

köréhez – nem pedig az ilyen vállalkozások meg nem határozott köréhez – tartozott, akiket a vitatott határozat sajátosan érintett.

57 Hangsúlyozni kell ugyanis, hogy az első CFA-engedély iránti kérelmet előterjesztett vállalkozásnak ahhoz, hogy a CFA-rendszer kedvezményeiben részesülhessen, már meg kellett tennie a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy megfeleljen az e rendszer alkalmazásához előírt követelményeknek. Ezenkívül a holland hatóságok, mivel ezzel összefüggésben semmilyen mérlegelési jogkörrel nem rendelkeztek, az említett kritériumok teljesülése esetén kötelesek voltak kiadni az engedélyt. Így azokat a vállalkozásokat, amelyek első CFA-engedély iránti kérelmének elbírálása még folyamatban volt, úgy kell tekinteni, hogy a vitatott határozat sajátos jellemzőik, és olyan ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, amely a szóban forgó ágazathoz tartozó minden más vállalkozástól megkülönbözteti őket, amelyek nem nyújottak be első CFA-engedély iránti kérelmet.

58 Ebből következik, hogy e vállalkozások a vitatott határozat vonatkozásában egyéni kereshetőségi joggal rendelkeznek.

59 Ezt a megállapítást nem vonja kétségbe a Bizottság azon érve, mely szerint egyrészt nem tudott a KFC-vel azonos helyzetben lévő vállalkozások létéről, másrészt pedig a KFC nem élt az EK 88. cikk (2) bekezdésében biztosított azon lehetőséggel, hogy a CFA-rendszerre vonatkozó hivatalos vizsgálati eljárásban észrevételeket terjesszen elő. Az a körülmény ugyanis, hogy a Bizottságnak tudomása volt-e az első CFA-engedély iránt kérelmet előterjesztett vállalkozások helyzetéről, nem befolyásolja azt a tényt, hogy a vitatott határozat e vállalkozásokat személyükben érinti.

60 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg, hogy a KFC kereshetőségi joggal rendelkezik.

61 Ebből következik, hogy a második jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az első jogalapról

A felek érvei

62 A Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 66. pontjában azt állapította meg, hogy a KFC-nek még akkor is fennállt az eljáráshoz fűződő érdeke, ha nem felelt meg a CFA-rendszer alkalmazásához szükséges feltételeknek. A Bizottság azt állítja, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az eljáráshoz fűződő érdek fennállása feltételezi, hogy a megtámadott aktus megsemmisítése önmagában jogkövetkezményekkel járhat. Márpedig, mivel a KFC-nek csak akkor származna előnye a kért megsemmisítésből, ha a holland hatóságok a jövőben megállapítanák, hogy a KFC megfelel a CFA-rendszer alkalmazásához szükséges feltételeknek, ennek hiányában e megsemmisítés nem jár semmilyen joghatással a helyzetére nézve.

A Bíróság álláspontja

63 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a felperesnek az eljáráshoz fűződő, a kereset tárgyára tekintettel fennálló érdeke feltételezi, hogy a keresetből az eredménye által előny származhat azon fél számára, aki azt előterjesztette (lásd ebben az értelemben a C-50/00. P. sz., Unión de Pequeños Agricultores kontra tanács ügyben 2002. július 25-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-6677. o.] 21. pontját; a C-277/01. P. sz., Parlament kontra Samper ügyben 2003. április 3-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-3019. o.] 30. és 31. pontját, valamint a C-183/08. sz., Bizottság kontra Provincia di Imperia ügyben 2009. március 5-én hozott végzés 19. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot.

64 A jelen esetben kétségtelen, hogy ha a vitatott határozat kiterjesztette volna az átmeneti rendszert az első CFA-engedély iránti azon kérelmekre is, amelyek elbírálása e határozat közlésének időpontjában még folyamatban volt, a holland hatóságok megvizsgálták volna e kérelmeket. Ezzel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy e hatóságok nem rendelkeztek semmilyen mérlegelési jogkörrel, vagyis meg kellett adniuk az említett engedélyt, ha a CFA-rendszer kedvezményeiben történő részesüléshez előírt feltételek teljesültek.

65 Így a KFC-nek létrejött és fennálló érdeke fűződött a vitatott határozat elleni eljáráshoz abban az időpontban, amikor a keresetét benyújtotta az Elsőfokú Bírósághoz, mivel e határozat megsemmisítése esetén az első CFA-engedély iránti kérelmét meg kellett volna vizsgálni, vagyis a KFC részesülhetne e rendszerben, amennyiben megfelel az említett kritériumoknak. Mint azt az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 59. és 66. pontjában helyesen megállapította, e körülmény önmagában elegendő volt ahhoz, hogy a KFC-nek a jelen ítélet 63. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlat értelmében vett „előnyt" biztosítson.

66 A Bizottság azon érve, mely szerint a KFC nem felelt meg a CFA-rendszer kritériumainak, nem vonhatja kétségbe ezt az állítást, mivel nem jogilag alátámasztott és vitathatatlan tényről van szó. A jelen fellebbezés elutasítása vagy a vitatott határozat megsemmisítésének a jelen eljárás végén vagy következtében történő helybenhagyása esetén ugyanis nem kizárt, hogy a holland hatóságok engedélyezik a KFC számára, hogy a CFA-rendszer kedvezményeiben részesüljön (lásd analógia útján a C-111/99. sz., Lech-Stahlwerke kontra Bizottság ügyben 2001. január 25-én hozott végzés [EBHT 2001., I-727. o.] 19. pontját).

67 E körülmények között a Bizottság nem bizonyította, hogy a KFC által az Elsőfokú Bíróság előtt indított kereset az eredménye által nem biztosíthatott előnyt a KFC-nek.

68 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság helyesen állapította meg, hogy a KFC-nek fennállt az eljáráshoz fűződő érdeke.

69 Ebből következik, hogy az első jogalapot el kell utasítani.

A negyedik jogalap második részéről

A felek érvei

70 A Bizottság a negyedik jogalap második részében azt állítja, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 125–140. pontjában azt állapította meg, hogy az a körülmény, hogy a KFC számára nem biztosították a CFA-rendszerből származó kedvezményeket, nem befolyásolja a bizalomvédelem elvének alkalmazását, mivel olyan jogviszonyról van szó, amely kizárólag a nemzeti jog hatálya alá tartozik.

71 A jelen esetben ugyanakkor annak meghatározásáról van szó, hogy a Bizottság a közösségi jog alapján köteles-e feljogosítani a holland adóhatóságokat arra, hogy ezen elv alkalmazásával CFA-engedélyt adjanak a KFC részére.

72 Márpedig ez az elv jelen esetben nem alkalmazható.

73 Egyrészt ugyanis a Bizottság sem olyan pontos ígéretet nem tett a KFC – amelynek még a létezéséről sem tudott – számára, amelynek értelmében a CFA-rendszer a közös piaccal összeegyeztethető lenne, sem pedig ilyen értelmű kifejezett kötelezettséget nem vállalt a KFC-vel szemben.

74 Másrészt, a KFC nem minősül a bizalomvédelem elvére vonatkozó ítélkezési gyakorlat értelmében vett gondos és körültekintő gazdasági szereplőnek.

75 Elsőként ugyanis ezzel kapcsolatban különbséget kell tenni az olyan engedély megújítását kérő gazdasági szereplő helyzete között, amely jogot keletkeztetett számára a közös piaccal korábban összeegyeztethetőnek nyilvánított támogatási rendszerhez, mint ahogy ez a fent hivatkozott Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ügyben hozott ítélet kapcsán így volt, valamint az olyan vállalkozás helyzete között, mint a KFC, amely soha nem rendelkezett ilyen engedéllyel, és amely éppen ezért nem hivatkozhat a jogos bizalomra annak érdekében, hogy az érintett támogatási rendszer ideiglenes fenntartását lehetővé tevő átmeneti rendszerből származó előnyöket követelje.

76 Másodszor, a Bizottság azt állítja, hogy még ha el is ismerjük, hogy a KFC jelentős beruházásokat eszközölt annak érdekében, hogy megfeleljen a holland jogban a CFA-rendszer alkalmazásának alapjaként előírt feltételeknek, a KFC 2000. december 27-én nyújtotta be az első CFA-engedély iránti kérelmet a holland hatóságokhoz, miközben a jelen ítélet 8. pontjában említett, a vállalkozások adózásával kapcsolatos magatartási kódexről szóló határozat, valamint az állami támogatási szabályoknak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló közlemény (HL 1998. C 384., 3. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 277. o.) közzétételét követően, az 1998. év óta valamennyi gondos és körültekintő gazdasági szereplő tudta, hogy a Bizottság a CFA-rendszert valószínűleg állami támogatásnak minősíti, és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánítja. Következésképpen a megtámadott ítélet 135. pontjában foglalt azon megállapítás, mely szerint „valamely gondos és körültekintő gazdasági szereplő önmagában a 2001. július 11-i határozat alapján nem láthatta előre a [vitatott] határozat elfogadását”, helytelen, és önmagában indokolja az ítélet hatályon kívül helyezését.

77 Harmadszor, az a körülmény, hogy lehetséges volt, hogy a Bizottság a 2001. július 11-i határozat meghozatalát követően olyan határozatot hoz, amely azt állapítja meg, hogy a CFA-rendszer nem képez támogatási rendszert, nem eredményezi azt, hogy a KFC megalapozottan hivatkozhat a bizalomvédelem elvére, ellentétben azzal, amit az Elsőfokú Bíróság a megtámadott ítélet 132. pontjában megállapított.

78 Harmadrészt, az érdekek közötti mérlegeléssel kapcsolatban a Bizottság úgy véli, hogy a KFC bizalma mindenesetre nagyon általános jellegű, és nem áll fenn semmilyen logikai kapcsolat egyfelől azon megállapítás között, mely szerint a CFA-rendszer tényleges kedvezményezettjei hivatkozhatnak a bizalomvédelem elvére, másfelől pedig

az Elsőfokú Bíróság által levont azon következtetés között, mely szerint semmilyen feltétlenül érvényesítendő érdek nem akadályozza meg, hogy a KFC eredményesen hivatkozzék erre az elvre.

79 Végül, a megtámadott ítélet arra ösztönöz minden olyan gazdasági szereplőt, amelyek az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti eljárás megindítása előtt támogatás iránti kérelmet terjesztettek elő, hogy megsemmisítés iránti keresetet indítsanak.

80 A fentiekkel szemben a KFC mindenekelőtt azt állítja, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata nem követeli meg, hogy a védelemben részesítendő jogos bizalom valamely közösségi intézmény konkrét kötelezettségvállalásain alapuljon. Így a Bizottság részéről ellentmondásos annak elismerése, mint azt a vitatott határozatban tette, hogy a BCC-rendszerrel kapcsolatos határozata jogos bizalmat keletkeztetett, valamint a fellebbezési beadványában megfogalmazott azon állítás, mely szerint „csupán olyan határozatról van szó, amely egy másik, valamelyest összehasonlítható támogatási rendszerre vonatkozik", nem pedig a KFC-vel szembeni kifejezett kötelezettségvállalásról. Ráadásul a vitatott határozatban előírt átmeneti rendszerrel érintett egyetlen vállalkozás vonatkozásában sem állt fenn ilyen kötelezettségvállalás.

81 Ezt követően, a gondos és körültekintő gazdasági szereplő minősítésnek a KFC vonatkozásában történő alkalmazását illetően a KFC azt állítja, hogy semmi oka nincs ilyennek minősíteni a BCC-rendszer azon kedvezményezettjeit, amelyek e rendszer keretében az engedély megújítása iránti kérelmükre vonatkozó határozatra vártak, miközben ő maga az első CFA-engedély iránti kérelmének elbírálására várva nem minősül annak. Ezenkívül, mint azt az Elsőfokú Bíróság megállapította, a 2001. július 11-i határozat a KFC szerint nem járhatott azzal a következtetéssel, hogy a KFC-nek a CFA-rendszer közös piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozó jogos bizalma ettől az időponttól kezdve megszűnt volna létezni. E bizalom annál inkább nem szűnhetett meg létezni e határozat meghozatala előtt.

82 Végül, az érdekek mérlegelésével kapcsolatban az a kérdés, hogy a KFC jogos bizalma „nagyon általános jellegű" vagy más volt, irreleváns. Ha egyszer ugyanis a jogos bizalom megállapítható, bárhogyan is keletkeztette azt a Bizottság, az érintett jogalany érdekeit mérlegelni kell a közösségi érdekhez képest.

83 Mindazonáltal a Bizottság semmilyen módon nem támasztotta alá, hogy a közösségi érdekkel ellentétes lenne az átmeneti rendszer kedvezményeinek azon tizennégy vállalkozás részére történő biztosítása, amelyek első CFA-engedély iránti kérelmének elbírálása a vitatott határozat meghozatalának időpontjában még folyamatban volt. Ezenkívül sem a nyújtott vagy nyújtandó támogatás mértéke, sem pedig azon vállalkozások száma, amelyek az átmeneti rendszer kedvezményeiben történő részesülés érdekében a bizalomvédelem elvére hivatkozhatnak, nem befolyásolhatja ezen elv alkalmazását. Végül, mivel a szóban forgóhoz hasonló helyzetek ritkán fordulnak elő, a megtámadott ítélet a KFC szerint nem eredményezi a be nem jelentett támogatási rendszerek tömeges alkalmazását.

A Bíróság álláspontja

84 A Bíróság több alkalommal kimondta, hogy a bizalomvédelem elvére történő hivatkozás joga minden olyan jogalanyt megillet, amelyek kapcsán valamely közösségi intézmény az általa tett pontos ígéretek tényénél fogva megalapozott várakozásokat keltett. Mindazonáltal, ha az elővigyázatos és körültekintő gazdasági szereplő számíthat az érdekeit esetleg érintő közösségi intézkedés elfogadására, annak elfogadása esetén nem hivatkozhat az említett elvre (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 147. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

85 Egyebekben még ha feltételezzük is, hogy az Európai Közösség előzetesen olyan helyzetet idézett elő, amely valószínűsíthetően jogos bizalmat keltett, a feltétlenül érvényesítendő közérdekbe ütközhet az új szabályozás hatálybalépése előtt keletkezett, de időközben le nem zárult helyzetekre vonatkozó átmeneti intézkedések megtétele (a Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 148. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

86 A Bíróság azt is kimondta, hogy feltétlenül érvényesítendő közérdek hiányában a Bizottság – mivel a szabályozás eltörlésével egyidejűleg nem gondoskodott a gazdasági szereplő közösségi szabályozásba vetett jogos bizalmát védő átmeneti intézkedésekről – megsértette a jog magasabb rendű szabályát (a Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 149. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

87 A fentiek alapján emlékeztetni kell először is arra, hogy a Bizottság a vitatott határozat indokolásának (111) és (112) pontjában maga is azt állapította meg, hogy a CFA-rendszer hasonlóságokat mutat a BCC-rendszerrel, valamint hogy a Bizottság azáltal, hogy a BCC-rendszerről szóló, 1984. május 2-i határozatában (A versenypolitikáról szóló tizennegyedik jelentés [1984], 271. o.) úgy ítélte meg, hogy az a szerkezet, amelyen a BCC-rendszer alapult, nem tartalmazott az EGK-Szerződés 92. cikkének (1) bekezdése (módosítás után az EK-Szerződés 92. cikkének (1) bekezdése, amely további módosítást követően az EK 87. cikk (1) bekezdésére változott) értelmében vett támogatást, elismerte a Holland Királyság és az érdekelt harmadik felek által a CFA-rendszer kedvezményezettjei jogos bizalmának fennállásával kapcsolatban előadott érvek helytállóságát, lemondva ezzel a nyújtott támogatások visszatéríttetésének elrendeléséről.

88 Hangsúlyozni kell azonban, hogy a KFC más helyzetben volt, mint azok az adóalanyok, amelyeknek a Bizottság a vitatott határozat indokolásának (113)–(118) pontjában elismerte a jogos bizalmát, mivel a KFC nem volt a CFA-rendszer kedvezményezettje, hanem csupán első CFA-engedély iránti kérelmet terjesztett elő.

89 Még ha ugyanis – mint azt a KFC állítja – az adóhatóság ellenőre köteles is CFA-engedélyben részesíteni minden olyan adóalanyt, amely ez iránt kérelmet terjeszt elő, és megfelel az ehhez szükséges jogi feltételeknek, a holland jogszabályok kötelezően előírják, hogy az adóhatóság ellenőre csak annak ellenőrzését követően hozhatja meg a határozatát, hogy az adóalany megfelel-e a jogi feltételeknek, e határozat pedig maga is feltételeket írhat elő.

90 Másfelől az első CFA-engedély iránti kérelmet előterjesztett adóalanyok helyzetét nem lehet ténylegesen összehasonlítani a BCC-rendszer alkalmazása iránti engedély megújítása iránt kérelmet előterjesztő azon adóalanyok helyzetével, akiknek jogos bizalmát a Bíróság a fent hivatkozott Belgium és Forum 187 kontra Bizottság ügyben hozott ítéletében elismerte.

91 Ebben az ítéletben a Bíróság figyelembe vette azokat a jelentős beruházásokat, amelyeket a BCC-rendszer alkalmazása iránti engedély azon kedvezményezettjei eszközöltek, amelyek ezen engedély megújítását kérték, valamint az általuk tett hosszú

távú kötelezettségvállalásokat. Márpedig az első CFA-engedély iránti kérelmet előterjesztők a beruházásokat és kötelezettségvállalásokat illetően főszabály szerint nincsenek ugyanabban a helyzetben, mint azok az adóalanyok, amelyek már a CFA-rendszer kedvezményezettjei.

92 Ezzel kapcsolatban fontos hangsúlyozni, hogy a KFC soha nem tett konkrét említést már végrehajtott beruházásokról, sem pedig már elvállalt kötelezettségekről. Az Elsőfokú Bíróság előtt kifejtett, a megtámadott ítélet 51. pontjában összefoglalt álláspontjából épp ellenkezőleg az derül ki, hogy „ha a Bizottság nem fogadta volna el a vitatott határozatot, a KFC a 2000. évtől kezdve az adómegállapításról szóló végleges határozatok meghozataláig képezhette volna a kockázati tartalékát". Hasonlóképp, a KFC olyan határozatokra hivatkozik, amelyeket meghozhatott volna a kockázati tartalékok tárgyában, valamint a befektetési társaság székhelyével kapcsolatban.

93 E különböző tényezők azt bizonyítják, hogy a KFC azt kifogásolja, hogy a jövőre nézve nem részesülhetett a CFA-engedélyből származó kedvezményekben.

94 Márpedig ez a helyzet eltér a CFA-engedély kedvezményezettjeinek helyzetétől, akiknek az átmeneti intézkedések elfogadása hiányában káraik keletkeztek volna a múltban, olyan időpontban eszközölt beruházások vagy kötelezettségvállalások folytán, amikor a szóban forgó adórendszer jogszerűségét még nem vonták kétségbe.

95 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 140. pontjában úgy ítélte meg, hogy a Bizottság megsértette a bizalomvédelem elvét azáltal, hogy a KFC számára nem biztosította a vitatott határozatban előírt átmeneti rendszerből származó kedvezményeket.

96 Ebből következik, hogy a negyedik jogalap második része megalapozott.

A harmadik jogalapról, valamint a negyedik jogalap első részéről

97 Mivel a negyedik jogalap második része megalapozottnak bizonyult, nem szükséges megvizsgálni sem a negyedik jogalap első részét, sem pedig a harmadik jogalapot.

Az ötödik jogalapról

A felek érvei

98 A Bizottság úgy véli, hogy az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy a KFC hivatkozhat az egyenlő bánásmód elvére. A Bizottság nevezetesen azt állítja, hogy a KFC semmiképp nem azonosítható a CFA-rendszer azon kedvezményezett vállalkozásaival, amelyek a 2001. július 11-i határozattal megindított eljárás keretében észrevételeket tettek, és amelyek vonatkozásában a holland hatóságok átmeneti rendszer bevezetését kérték.

99 A KFC úgy véli, hogy e jogalapot elfogadhatatlannak kell tekinteni annyiban, amennyiben ténykérdésekre vonatkozik, ezt meghaladóan pedig el kell utasítani. Ezzel összefüggésben a KFC emlékeztet arra, hogy az egyenlő bánásmód elvével kapcsolatban egyedül az a kérdés releváns, hogy fennállnak-e bizonyos jelentőségű objektív különbségek, amelyek indokolhatják az eltérő bánásmódot. Márpedig a Bizottság által a KFC, illetőleg azon vállalkozások helyzetével kapcsolatban felhozott állítólagos különbségek közül, amelyek a 2001. július 11-i határozat meghozatalának időpontjában a CFA-rendszer kedvezményezettjei voltak, egyik sem indokolhatja az eltérő bánásmódot.

A Bíróság álláspontja

100 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az egyenlő bánásmód közösségi jogi alapelvének megsértése a különböző szabályoknak hasonló helyzetekre történő alkalmazásában, vagy pedig ugyanazon szabálynak különböző helyzetekre történő alkalmazásában nyilvánul meg (lásd többek között C-390/96. sz. Lease Plan-ügyben 1998. május 7-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-2553. o.] 34. pontját, valamint a C-156/98. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-6857. o.] 84. pontját).

101 A jelen esetben kétségtelen, hogy a Bizottság a vitatott határozatban eltérően kezelte a CFA-rendszer kedvezményezett vállalkozásait, valamint azokat a vállalkozásokat, amelyek első CFA-engedély iránti kérelmének elbírálása e határozat meghozatalának időpontjában még folyamatban volt, amennyiben az előbbieknek átmeneti rendszert biztosított, az utóbbiaknak pedig nem.

102 A jelen ítélet 87–94. pontjából következik, hogy ez az eltérő bánásmód indokolt volt, mivel e megkülönböztetési kritérium a vállalkozások e két kategóriája kapcsán objektíve eltérő helyzeteket határoz meg.

103 Következésképpen az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor a megtámadott ítélet 149. és 150. pontjában azt állapította meg, hogy a Bizottság megsértette az egyenlő bánásmód elvét, amennyiben a KFC számára nem biztosította az említett átmeneti rendszer kedvezményét, mivel a Bizottság ezáltal eltérően kezelte azokat a jogalanyokat, amelyek összehasonlítható helyzetben voltak azon jogos bizalmat illetően, amelyet az ésszerű tartamú átmeneti időszak biztosítása kapcsán kialakíthattak.

104 Ebből következik, hogy az ötödik jogalap megalapozott.

105 Az eddigiekre tekintettel – anélkül, hogy a hatodik jogalapot vizsgálni kellene – a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni.

Az Elsőfokú Bíróság előtt indított keresetről

106 A Bíróság alapokmánya 61. cikkének első bekezdése szerint, ha a Bíróság az Elsőfokú Bíróság határozatát hatályon kívül helyezi, és ha a per állása megengedi, az ügyet maga a Bíróság is érdemben eldöntheti, illetve visszautalhatja az ügyet az Elsőfokú Bíróság elé döntéshozatal végett.

107 A jelen esetben, mivel a jelen ítélet 84–95. pontjából kiderül, hogy a KFC által a vitatott határozat elleni keresetének alátámasztása érdekében előadott első jogalap első része nem megalapozott, meg kell vizsgálni az említett jogalap második részét, valamint az e kereset alátámasztása érdekében előterjesztett második és harmadik jogalapot.

108 Márpedig többek között e harmadik, az indokolási kötelezettség megsértésére alapított jogalap elbírálása olyan körülményeken alapuló ténybeli mérlegelésekkel jár, amelyeket az Elsőfokú Bíróság nem vizsgált.

109 Ebből következik, hogy e kereset nem érett a Bíróság általi döntéshozatalra, vagyis azt vissza kell utalni az Elsőfokú Bíróság elé az első jogalap második része, valamint a második és a harmadik jogalap tárgyában történő döntéshozatal végett.

A költségekről

110 Mivel a Bíróság az ügyet visszautalta az Elsőfokú Bíróság elé, a jelen fellebbezési eljárás költségeiről jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága T-348/03. sz., Koninklijke Friesland Foods kontra Bizottság ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítéletét hatályon kívül helyezi.

2) A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Közösségek Elsőfokú Bírósága elé.

3) A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.

Aláírások